

**Program Wychowawczy
Powszechnej Szkoły Podstawowej
w Rudniku**

opracowany na lata 2015 – 2018

Program wychowawczy Powszechnej Szkoły Podstawowej w Rudniku obejmuje:

- I.Diagnoza środowiska szkolnego.
- II.Koncepcja szkoły.
- III.Wizja szkoły.
- IV.Wzór absolwenta Powszechnej Szkoły Podstawowej w Rudniku.
- V.Główne cele wychowawcze szkoły.
- VI.Zasady stanowiące podstawę procesu wychowania.
- VII.Formy oddziaływań wychowawczych.
- VIII.Metody pracy.
- IX.Zadania wychowawcze szkoły.
- X.Ewaluacja programu wychowawczego.

I. Diagnoza środowiska szkolnego.

Powszechna Szkoła Podstawowa w Rudniku jest Małą Szkołą, co w połączeniu z przyjaznym i bezpiecznym otoczeniem sprawia, iż stwarza ona swoim uczniom duże poczucie bezpieczeństwa. Wszyscy uczniowie szkoły mieszkają na wsi, zatem dostęp do korzystania z różnych propozycji ośrodków kultury mają utrudniony. Szkoła jest jedynym ośrodkiem kultury w Rudniku, dlatego też ma ogromny wpływ na rozwój młodego człowieka.

II. Koncepcja Powszechnej Szkoły Podstawowej w Rudniku.

„Szkoła to nasz wspólny dom. Źle zbudowany dom można rozebrać i zbudować od nowa, ale źle wychowanego człowieka nie da się wychować drugi raz”.

G. W. Dawid

Tworzymy małą wspólnotę:

- aby kształcić, wspierać w wychowaniu, rozwijać zainteresowania;
- aby polubić szkołę, w której panuje rodzinna atmosfera;
- aby zrozumieć potrzeby i problemy innych.

III. Wizja Powszechnej Szkoły Podstawowej w Rudniku.

Działamy po to, aby:

- nasi wychowankowie byli wszechstronnie rozwinięci, bezpieczni, osiągnęli wymagane umiejętności i podstawy do dalszej nauki;
- rodzice naszych uczniów włączali się w życie szkoły i darzyli zaufaniem nauczycieli;
- nasza placówka była wspólnotą opartą na zasadzie partnerstwa, przyjaźni, szacunku, wzajemnej pomocy i aktywnym zaangażowaniem uczniów, rodziców i nauczycieli; spełniała standardy bezpieczeństwa i wyposażenia; współpracowała ściśle ze środowiskiem; zapewniała uczniom osiągnięcie sukcesów;
- grono pedagogiczne było w pełni wykwalifikowane, stale doskonalące się, współpracujące ze sobą, okazując szacunek i życzliwość w wypełnianiu powierzonych mu zadań wobec uczniów.

Osiągniemy to poprzez:

- wysoki poziom nauczania;
- stworzenie miłej atmosfery współpracy;
- poszerzanie bazy materialnej szkoły;
- dalszą ścisłą współpracę z rodzicami naszych uczniów i ze środowiskiem lokalnym.

IV. Wzór absolwenta Powszechnej Szkoły Podstawowej w Rudniku.

Chcemy, by nasz absolwent:

- 1) miał uporządkowany system wartości;
- 2) umiał współpracować w grupie;
- 3) potrafił korzystać z różnych źródeł wiedzy;
- 4) wierzył w swoje możliwości;
- 5) był wyposażony w rzetelną wiedzę, pozwalającą mu na kontynuowanie nauki na wyższym szczeblu edukacyjnym;
- 6) był samodzielny, uczciwy, tolerancyjny, odpowiedzialny i twórczy;
- 7) przejawiał postawę aprobowaną społecznie;
- 8) znał swoje słabe i mocne strony;
- 9) rozumiał potrzebę pielęgnowania tradycji;
- 10) dostrzegał problemy i zagrożenia ekologiczne;
- 11) był wrażliwy na cierpienie innych;

- 12) doceniał wartość rodziny i swoje w niej miejsce;
- 13) znał i szanował polskie i regionalne dziedzictwo kulturowe.

V. Główne cele wychowawcze szkoły.

Podstawowym założeniem systemu wychowawczego Powszechnej Szkoły Podstawowej w Rudniku jest wszechstronny rozwój intelektualny, emocjonalny i fizyczny wychowanka. Fundamentalnym celem wychowania jest internalizacja wpajanych uczniom zasad i norm, to znaczy takie ich utrwalanie w świadomości wychowanka, by się z nimi utożsamiał, rozumiał je i przyjmował wszystkie konsekwencje wynikające z ich respektowania bądź nierespektowania. W związku z tym, nasze oddziaływania wychowawcze zmierzają do osiągnięcia niżej opisanych celów.

Cele nadrzędne w zakresie działań wychowawczych:

- 1) osiągnięcie przez uczniów wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, estetycznym, zdrowotnym, moralnym i duchowym);
- 2) tworzenie środowiska wychowawczego szczególnie przyjaznego uczniowi i przedszkolakowi – stwarzanie niepowtarzalnego charakteru i klimatu Małej Szkoły.

Cele szczegółowe wychowania:

- 1) rozwijanie poczucia przynależności dziecka do społeczności szkolnej, środowiska lokalnego i kraju;
- 2) podmiotowe traktowanie każdego ucznia;
- 3) wychowanie dziecka wrażliwego, życzliwego, otwartego na świat i ludzi, tolerancyjnego i odpowiedzialnego;
- 4) kształtowanie nawyku bezkonfliktowego współdziałania w grupie rówieśniczej oraz z innymi ludźmi;
- 5) uczenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- 6) uwrażliwienie na potrzeby środowiska naturalnego;
- 7) budzenie ciekawości poznawczej i wrażliwości na otaczające piękno i estetykę otoczenia;
- 8) kształtowanie postaw moralnych;
- 9) rozwijanie zainteresowań własnym zdrowiem, ciałem i rozwojem fizycznym;
- 10) kształtowanie umiejętności planowania pracy i własnego czasu wolnego;
- 11) rozwój sprawności intelektualnych w oparciu o szkolny zestaw programów nauczania.

VI. Zasady stanowiące podstawę procesu wychowania.

Skuteczność i jakość oddziaływań wychowawczych, a także realizacja **Programu Wychowawczego** wymaga przestrzegania pewnych zasad:

- 1) wszyscy członkowie społeczności szkolnej znają założenia programu i są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji;
- 2) wszyscy pracownicy szkoły zgodnie realizują program wychowawczy, podejmując współodpowiedzialność za efekty jego realizacji;
- 3) wszyscy własnym przykładem i konsekwencją wspomagają się wzajemnie w zwalczaniu problemów przyjmując za nadrzędny cel rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości;
- 4) spójność poszczególnych poczynań, jak i celów wychowawczych, wymaga tego, by nie było między nimi sprzeczności, a także, by nie wykluczały się wzajemnie;
- 5) akceptacja przez rodziców poszczególnych zasad i celów wychowania jest niezbędnym warunkiem ich realizacji;
- 6) zasady i cele wychowawcze w Powszechnej Szkole Podstawowej w Rudniku oparte są na akceptacji i realizacji fundamentalnych i uniwersalnych wartości kulturowych oraz etycznych;
- 7) za podstawową metodę wpajania uczniom pożądanych sposobów postępowania, uznaje się

ukazywanie wartości poprzez własną postawę rodzica, nauczyciela; pomocne w realizacji podstawowych założeń programu wychowawczego będzie przestrzeganie następujących zasad wychowania:

- a)zasada wielkoduszności wobec dziecka – wybaczenie mu przewinień, urazów, nieobrażaniu się na dziecko,
- b)zasada szacunku dla zdania i poglądu dziecka – powinna się uzewnętrzniać nie tylko w zezwalaniu, ale i w pobudzaniu dziecka do wygłaszania własnych poglądów, opinii, zdań i ich obrony, uzasadniania, a w przypadku niepożądanych poglądów – stosowanie życzliwej perswazji,
- c)zasada życzliwości w stosunku do dziecka – wyraża się w przejawianiu pozytywnych uczuć, w usiłowaniu zrozumienia motywów i intencji postępowania dziecka, stwarzanie mu optymalnych warunków rozwoju,
- d)zasada zainteresowania osobistymi sprawami dziecka – poznanie i życzliwe traktowanie osobistych spraw dziecka, niesienie mu pomocy, oparcia i rady,
- e)zasada lojalności – rzetelne i uczciwe postępowanie wobec dziecka, poszanowanie jego tajemnic, obrona dobrego imienia,
- f)zasada poszanowania godności dziecka – uznawanie potrzeb dziecka, odnoszenie się z szacunkiem do jego osoby, okazywanie mu zaufania, dostrzeganie i podkreślanie jego konstruktywnych zachowań, cech i wartości,
- g)zasada równego traktowania ucznia – przejawia się w postępowaniu społecznie sprawiedliwym, dostosowaniu wymagań do możliwości dziecka, obiektywności oceny.

VII. Formy oddziaływań wychowawczych.

- 1.Zajęcia edukacyjne.
- 2.Zajęcia pozalekcyjne.
- 3.Wycieczki.
- 4.Rekolekcje.
- 5.Spotkania regionalne.
- 6.Kino, teatr, wystawy.
- 7.Imprezy i uroczystości klasowe, szkolne, lokalne.

VIII. Metody pracy.

- 1.Gry i zabawy.
- 2.Dyskusje na forum grupy.
- 3.Twórczość plastyczna, techniczna i artystyczna uczniów.
- 4.Scenki rodzajowe.
- 5.Gry dramatyczne.
- 6.Wycieczki tematyczne, turystyczno-krajoznawcze.

IX. Zadania wychowawcze szkoły.

Corocznie podczas obowiązywania programu będzie opracowywany plan wychowawczy zawierający zadania szczegółowe do realizacji uwzględniające cele programu. Zadania te każdego roku szkolnego mogą się różnić, co będzie wynikało z bieżącej sytuacji i zapotrzebowania szkoły.

**Plan działań wychowawczych
przygotowanych do realizacji w roku szkolnym 2016/2017**

Lp.	Działania do realizacji w odniesieniu do celów programu	Sposoby/metody/formy realizacji działań	Oczekiwane efekty działań wychowawczych	Osoba/y odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
I. Poczucie przynależności dziecka do społeczności szkolnej - <u>poczucie bezpieczeństwa i odpowiedzialności</u>					
1.	Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole, w tym z zasadami BHP.	<p>-zapoznanie wszystkich uczniów i rodziców ze szkolnymi regulaminami,</p> <p>- zapoznanie uczniów z regulaminem gier i zabaw ruchowych na świetlicy szkolnej i boisku szkolnym,</p> <p>- prowadzenie pogadań na lekcjach, na świetlicy szkol. na temat bezpieczeństwa i odpowiedzialności za swoje zachowanie,</p> <p>- reagowanie i eliminowanie niebezpiecznych zachowań uczniów, nawet tych najdrobniejszych.</p>	<p>- wszyscy uczniowie i rodzice znają zasady szkolnych regulaminów i stosują je w praktyce,</p> <p>- uczniowie uczęszczający na świetlicę znają zasady kulturalnego i bezpiecznego zachowania się na świetlicy i stosują je w praktyce,</p> <p>- uczniowie wiedzą, jak chronić się przed niebezpiecznymi zach. oraz wiedzą , jakie konsekwencje czekają ich za nieprzestrzeganie szkolnych zasad,</p> <p>- uczniowie wiedzą, że nauczyciel wyjaśnia nawet drobne sprawy, otrzymują rzetelną ocenę swojego zachowania.</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wychowawcy</p> <p>wszyscy pracownicy szkoły</p>	<p>Zapoznanie – 09.2016</p> <p>Przypomnienie w ciągu roku szkolnego – wg potrzeb</p> <p>wg potrzeby</p> <p>cały rok szkolny</p>
2.	Opracowanie w klasach zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się	<p>- opracowanie kodeksu klasowego zachowania się,</p> <p>- prowadzenie zajęć, pogadań z zakresu bezpieczeństwa</p>	- wszyscy uczniowie w klasach opracowały zbiory kulturalnego i bezpiecznego zachowania się i stosują się do tych zasad.	wychowawcy	09.2016
3.	Kontrolowanie stanu sprzętu technicznego i	- sprawdzanie i usuwanie na bieżąco usterek i awarii	- praca w bezpiecznych warunkach,	Nauczyciele i pracownik	Cały rok szkolny

	usterek			gospodar- czy szkoły	
4.	Zapewnienie bezpieczeństwa podczas zajęć wf, zajęć sportowych pozalekcyjnych, zajęć na basenie, wycieczek szkolnych.	<ul style="list-style-type: none"> - przypominanie uczniom zasad ruchu drogowego podczas wyjść poza teren szkoły, - zapoznanie z regulaminem bhp obiektów sportowych, na których przebywają uczniowie, - zapoznanie uczniów z zasadami właściwego korzystania ze sprzętu sportowego, - asekurowanie uczniów podczas wykonywania ćwiczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - wszyscy uczniowie znają zasady korzystania ze sprzętów sportowych, - wszyscy uczniowie znają zasady bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym, - uczniowie znają i stosują się do regulaminu zajęć sportowych i na basenie, - wszyscy uczniowie są asekurowani podczas ćwiczeń sportowych. 	Nauczyciele, instruktorzy zajęć sportowych	09.2016 w ciągu roku szk. - wg potrzeb wg potrzeb wg potrzeb wg potrzeb

II. Propagowane wzorce zachowania i wartości (podmiotowe traktowanie każdego ucznia, wychowanie dziecka wrażliwego, życzliwego, otwartego na świat, tolerancyjnego, kształtowanie nawyku bezkonfliktowego współdziałania w grupie rówieśniczej).

1.	Propagowanie postaw asertywnych wśród uczniów w relacjach rówieśniczych jako profilaktyka przemocy i agresji.	- prowadzenie zajęć z zakresu asertywności, przeciwdziałaniu przemocy i agresji.	- uczniowie wiedzą, jak prawidłowo zachowywać się broniąc swoich praw, godności, zachowując się z szacunkiem do innych i nie raniąc swoim zachowaniem innych	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
2.	Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, sytuacji trudnych	- prowadzenie zajęć z zakresu rozwiązywania konfliktów i sytuacji trudnych, negocjacji, mediacji, kształtowania postaw dialogu.	- uczniowie wiedzą, jak konstruktywnie rozwiązywać konflikty, radzić sobie w sytuacjach trudnych i starają się stosować w praktyce.	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
3.	Propagowanie szacunku i tolerancji dla osób słabszych, starszych,	- prowadzenie zajęć, pogadanek itp. z podanej tematyki, w tym zwrócenie uwagi na wielokulturowość	- uczeń wie, jak w sposób właściwy zachować szacunek dla innych,	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny, wg potrzeb

	niepełnosprawnych, chorych, innego wyznania, z innej kultury, itp.		- uczeń rozumie pojęcie tolerancji i szacunku dla innych,		
4.	Pomoc koleżenska	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie pogadank n/t niesienia bezinteresownej pomocy innym, - uwrażliwienie na pomoc innym (zwłaszcza uczniom słabszym w nauce) 	- uczeń rozumie pojęcie pomocy, chętnie pomaga innym w nauce oraz w innym zakresie, jeśli jest taka potrzeba.	Wychowawcy klas, nauczyciele.	Cały rok szkolny, wg potrzeb.
5.	Integracja i współdziałanie	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć integracyjnych w klasie I i III łączonej oraz w oddziale przedszkolnym, - prowadzenie zajęć integracyjnych w pozostałych klasach wg potrzeb, - prowadzenie ćwiczeń, zadań doskonalących współpracę, współdziałanie na zajęciach, - organizowanie imprez i uroczystości klasowych, szkolnych, środowiskowych z udziałem uczniów i rodziców, - aktywne włączanie się uczniów do organizacji uroczystości szkolnych i pozaszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie są zintegrowani, otwarci w kontakcie, chętni do rozmów, - uczniowie chętnie i licznie angażują się w organizację uroczystości, imprez szkolnych. 	<p>Wychowawcy klas,</p> <p>wychowawcy klas</p>	<p>09.2016</p> <p>cały rok szkolny,</p> <p>wg potrzeb</p>
6.	Wyrabianie nawyków kulturalnego zachowania się w różnych	- zajęcia, pogadanki i dyskusje n/t kultury zachowania w różnych miejscach, podczas uroczystości oficjalnych i nieoficjalnych, kultury wypowiedzania się i zwrotów grzecznościowych,	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie znają zasady kulturalnego zachowania się i stosują je w praktyce, - uczniowie potrafią poprawnie komunikować się z osobami dorosłymi i 	Wychowawcy klas, nauczyciele	Cały rok szkolny

	miejscach.	<ul style="list-style-type: none"> - wyrabianie nawyku kulturalnego spożywania posiłków, - udział w wycieczkach tematycznych do teatru, kina, itp. 	rówieśnikami; dbają o poprawność wypowiedzi, - uczniowie poznali i stosują w praktyce zasady kulturalnego spożywania posiłków, - kształtowanie u uczniów umiejętności odbioru dóbr kultury.		
--	------------	--	--	--	--

III. Wspomaganie rozwoju i kreatywności uczniów – budzenie ciekawości poznawczej i wrażliwości na otaczające piękno i estetykę otoczenia, rozwój sprawności intelektualnych.

1.	Zajęcia pozalekcyjne dostosowane do możliwości rozwojowych uczniów.	- organizacja zajęć specjalistycznych oraz dydaktyczno - wyrównawczych	- zapobieganie, niwelowanie niepowodzeń szkolnych, wsparcie rozwoju psychoruchowego uczniów.	Nauczyciele, szkolni specjaliści	Wg potrzeb
2.	Zajęcia pozalekcyjne dostosowane do zainteresowań uczniów.	- organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia,	- rozbudzanie, doskonalenie zainteresowań uczniów, - rozwijanie kreatywności i potencjału intelektualnego uczniów,	Wszyscy nauczyciele	Cały rok szkolny wg potrzeb

IV. Postawa obywatelska i patriotyczna – rozwijanie poczucia przynależności dziecka do środowiska lokalnego, kraju.

1.	Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych uczniów,	- pogadanki, dyskusje, zajęcia edukacyjne, wystawy n/t historii Polski, drogi polskiego narodu do wolności, celebracji świąt państwowych,.	- kształtowanie u uczniów szacunku dla symboli narodowych i ojczyzny,	Wychowawcy klas, wychowawca świetlicy	Cały rok szkolny
2.	Poznanie dziedzictwa kultury regionalnej, narodowej, europejskiej i światowej.	- pogadanki, dyskusje, filmy edukacyjne, wycieczki, gazetki ścienne, itp. - wycieczka edukacyjna – Kraków	- ukształtowanie u uczniów szacunku do własnego regionu, symboli narodowych,	Wychowawcy klas,	Cały rok szkolny

	Budzenie zainteresowania historią Polski i Polaków.	- cykl edukacyjny: Podróże z Obieżyświatem”	- poznanie kultury europejskiej i światowej,		
V. <u>Propagowanie zdrowego stylu życia</u> – rozwijanie zainteresowań własnym zdrowiem, ciałem i rozwojem fizycznym. Kształtowanie umiejętności planowania pracy i własnego czasu wolnego.					
1.	Profilaktyka uzależnień od multimedialnych.	- zapoznanie uczniów z zagrożeniami płynącymi z nadużywania gier komputerowych, internetu, korzystania z komputera.	- uczeń wie, jakie zagrożenie społeczne, zdrowotne może nieść za sobą nieprawidłowe korzystanie z internetu, itp.,	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
2.	Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w szeroko rozumianym środowisku cyfrowym, w tym cyberprzemoc.	- zapoznanie uczniów z negatywnymi skutkami niewłaściwego przesyłania, udostępniania zdjęć, filmów, treści, poprzez wiadomości tekstowe, sms, e-mail, fb, itp., - zachęcanie uczniów do bezpiecznego korzystania z telefonów, komputerów, - zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni, - zapoznanie uczniów z zagrożeniami, jakie niesie niewłaściwe i zbyt ufnie korzystanie z portali społecznościowych, itp.	- uczeń wie, jakie skutki niesie za sobą nieprawne umieszczanie, rozpowszechnianie, rozsyłanie zdjęć, treści, filmów poprzez sms, e-mail, mms, fora internetowe, itp., - uczeń wie, jak odpowiedzialnie i bezpiecznie można korzystać z cyberprzestrzeni,	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny
3.	Uświadomienie uczniom szkodliwości płynących z zażywania substancji psychoaktywnych (w tym narkotyków).	- prowadzenie pogadarek z zakresu profilaktyki uzależnień (narkotyki, nikotyna, alkohol, itp.).	- uczeń wie, jakie zagrożenia stwarzają używki dla naszego zdrowia i unika ich.	Wychowawcy klas	Cały rok szkolny

4.	Dbanie o nawyk zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć dotyczących zdrowego, racjonalnego odżywiania, - prowadzenie zajęć dotyczących negatywnych skutków niewłaściwych diet, - prowadzenie zajęć dotyczących zalet aktywności fizycznej, - program: Z PZU po lekcjach – Sportowe Rudki. 	- uczeń wie, jak powinien się odżywiać, spędzać czas, aby być zdrowym i mieć dobre samopoczucie	Wychowawcy klas, nauczyciele,	Cały rok szkolny
5.	Higiena zdrowia psychicznego	- prowadzenie zajęć dotyczących właściwego organizowania czasu i spędzania czasu wolnego, odpoczynania, radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.	- uczeń wie, jak powinien odpoczywać, odreagowywać stres i radzić sobie z napotkanymi trudnościami, wie, gdzie szukać wsparcia.	Wychowawcy klas, nauczyciele,	Cały rok szkolny

X. Ewaluacja programu wychowawczego.

Lp.	Obszary objęte badaniem	Narzędzia
1.	Podstawa prawna programu wychowawczego.	- analiza dokumentów prawnych
2.	Współpraca szkoły z rodzicami.	- frekwencja na spotkaniach, wywiadówkach, zajęciach otwartych, - ankiety
3.	Przebieg wybranych uroczystości szkolnych.	- arkusze hospitacji, - scenariusze zajęć

Opracowany przez:

Beatę Starzyk, Monikę Tatka

Konsultacja:

Przedstawiciele Rodziców: Dominika Kędziera, Zbigniew Machej, Agata Machej, Grażyna Werłos, Mariola Gabzdyl.

Rada Pedagogiczna:

Zatwierdzony uchwałą Rady Rodziców z dnia

Zatwierdzony uchwałą nr Rady Pedagogicznej z dnia

Z projektem programu wychowawczego zapoznali się:

Lp.	Imię i nazwisko	Proponowane zmiany/uwagi przed zatwierdzeniem programu.
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		